

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-96 (Özelleştirme Nihai Bildirim)
Karar Sayısı : 08-39/517-191
Karar Tarihi : 12.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B.RAPORTÖRLER : Murat AYBER, Bekir KOCABAŞ, Canan KARAMANOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

D. TARAFLAR

20 : - T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Hüseyin Rahmi Sk. No:12 Çankaya/Ankara
- Çelebi Ortak Girişim Grubu
Nispetiye Cd. Ak Merkez B-3 Blk. K:12 34337 Etiler/İstanbul
- Global Liman-Torunlar Ortak Girişim Grubu
Rıhtım Cd. No:51 34425 Karaköy/İstanbul
- Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları
Ticaret A.Ş.
Değirmenyolu Cd. Çetinkaya Sk. No:22 34752 İçerenköy
Kadıköy/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD)'ne ait Bandırma Limanı'nın işletme hakkının 36 yıl süre ile devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 10.2.2005 tarih ve 922 sayı ile giren Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB)'nin ön bildiriminde Bandırma, İzmir, Mersin, Derince, İskenderun ve Samsun Limanları'nın 36 seneliğine "işletme hakkının verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesine ilişkin olarak, 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in 4. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu'nun görüşü talep edilmiştir.

1.4.2005 tarih, 1049 sayılı mesleki daire görüşü ile 14.4.2005 tarih, 2400/260 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden ÖİB'nin görüşü dikkate alınarak, 6.5.2005 tarih, 05-

31/376-M sayılı karar ile konuya ilişkin Rekabet Kurulu Görüşü oluşturulmuş ve anılan İdare'ye bildirilmiştir.

50 Bu çerçevede, Kurum kayıtlarına 21.5.2008 tarih, 3166 sayı ile giren ÖİB'nin izin başvurusu üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" ve 1998/4 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 5.6.2008 tarih, 2008-4-96/ÖN-08-MA sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 6.6.2008 tarih, REK.0.08.00.00-120/152 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, bildirim konusu işlemin 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca 4054 sayılı Kanun kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu; ihalede en yüksek teklifi veren üç grup ve şirketten herhangi birisinin 36 yıl süre ile Bandırma Limanı'nın işletme hakkını devralmasının 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir sakınca yaratmayacağından anılan işleme izin verilmesinin yerinde olacağı görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün/Hizmet Pazarı

Bandırma Limanı'nda sunulan hizmetler dikkate alınarak ilgili ürün pazarları;

- Konvansiyonel yük elleçleme hizmetleri pazarı,
 - Ro-Ro gemilerine yönelik liman hizmetleri pazarı,
 - Konteyner elleçleme hizmetleri pazarı,
 - Tren ferisi taşımacılığına yönelik liman hizmetleri pazarı ve
 - Feribotla yolcu taşımacılığına yönelik liman hizmetleri pazarı
- olarak belirlenmiştir.

70 H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya konusu bakımından ilgili coğrafi pazarın, yük ve yolcu limanları açısından ayrı ayrı tanımlanması gerekmektedir. Liman hizmetlerinin verildiği ilgili coğrafi pazarlar gerek limanın bulunduğu coğrafik konum gerekse limanın hizmet verdiği diğer liman ve hatlar ile yakın ilişkilidir. Anılan durum, limanlarla ilgili olarak kullanılan ve yakalama alanları (catchment areas) olarak isimlendirilen, ilgili limana hizmet veren ya da ilgili limanın hizmet verdiği limanlar ve/veya coğrafi alanları kapsayan, diğer bir deyişle limanın rekabet edebileceği coğrafi aralıklar ile açıklanabilir.

80 Bu bakımdan, liman hizmetlerine ilişkin ilgili coğrafi pazar kavramında iki unsur ön plana çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, pazarın "statik unsuru" olarak adlandırılan, limanın hizmet verdiği coğrafi alandır; "hinterlant trafiği". İkincisi ise, "dinamik unsur"

olarak adlandırılan, liner hatları tarafından belirlenen ve işletilen rotalar ile ilgili olan, limanın hizmet verdiği diğer limanlar şeklinde tanımlanan coğrafi alandır; “derin su trafiği veya transit trafik”.

Derin su gemileri için gerekli olan farklı rıhtım ve kara ekipmanları veri olarak alındığında limanların hizmet verdiği pazarın unsurları belirgin hale gelmekte; bu bakımdan, limanın bulunduğu bölge, kapasitesi, derinlik ve elleçleme verimlilikleri limanın statik ve/veya dinamik unsurları içeren bir coğrafi pazara sahip olup olmadığının belirlenmesinde önem kazanmaktadır.

90 Yukarıdaki belirlemelerden de anlaşılacağı üzere dinamik unsurlar açısından limanın büyüklük olarak ana (transit veya hub) liman olma durumu incelenmektedir. Bunun en önemli kriteri ise limanın düzenli hat taşımacılarını (liner) ilgili limana çekecek coğrafi konumu ve kapasite özellikleridir. Coğrafi konum olarak belirleyici olan husus, limanın önü açık bir liman olmasıdır ki Bandırma limanı bu özelliği taşımamaktadır. Bu nedenle Bandırma Limanı'nın gelecekte derin su trafiğinde seyreden gemiler için bir uğrak yeri olabilmesi mümkün gözükmemektedir. Bandırma Limanı üzerinden yapılan ro-ro taşımacılığı faaliyetleri de kabotaj hattı kapsamındaki taşımalarından ibarettir. Bu nedenlerle coğrafi pazarın statik unsuru olarak adlandırılan hinterland trafiği bakımından konvansiyonel yük elleçleme, konteyner elleçleme, ro-ro gemilerine yönelik liman hizmetleri ve tren ferisi taşımacılığına yönelik liman hizmetleri pazarları için Bandırma Limanı'na ilişkin olarak, “Kuzey Ege, Marmara ve İç Anadolunun batısı” ilgili pazar olarak belirlenmiştir.

H.2. Devre Konu Birim: Bandırma Limanı

110 TCDD tarafından işletilmekte olan Bandırma Limanı, Marmara Denizi'nin güneyinde konuşlanan genel amaçlı bir limandır. Bandırma, karayolu ile Balıkesir üzerinden Ege'ye ve Güney'e; Bursa üzerinden tüm Anadolu'ya ve İstanbul'a; Çanakkale üzerinden de Trakya'ya, kısaca Türkiye'nin her bölgesine ulaşım olanağına sahip bir ilçedir. Bandırma Limanı'nın Anadolu ile bağlantısını sağlayan Bandırma-Karacabey ve Bandırma-Susurluk yollarının çift şeritli hale getirilmesi çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte, ulaşım imkanlarının ve liman hinterlandının genişlemesi beklenmektedir. Karayolu dışında limana demiryolu ile de ulaşım mümkündür.

Bölgedeki limancılık faaliyetleri çok eski dönemlere uzanmakla birlikte bugünkü modern limanın temelleri etüt ve proje bazında 1952 yılında atılmış, inşasına ise 1963 yılında başlanmıştır. Belediye tarafından işletilmekteyken 6237 sayılı Kanun'a göre Bayındırlık Bakanlığı tarafından genişletilen liman, 15.4.1969 tarih, 6/116222 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile TCDD'ye devredilmiştir.

Bandırma Limanı'nın rıhtımlarının özellikleri ayrıntılı olarak aşağıda yer almaktadır:

Tablo-1: Bandırma Limanı Rıhtımları

Rıhtım Numarası	Uzunluğu (m)	Genişliği(m)	Derinliği (Draftı) (m)	Aynı anda bağlanabilecek gemi adedi
Rıhtım No:1	130,00	15,00	-8,25	1
Rıhtım No:2-3	284,00	18,00	-10	2

08-39/517-191

Rıhtım No:4-5	324,00	19,50	-10	2
Rıhtım No:6	130,00	20,00	-10	1
Rıhtım No:7-8	379,00	77,0	-10	1
Rıhtım No:9	203,00	56,8	-10	1
Rıhtım No:10	100,00	15,00	-10	1
Rıhtım No:11	190,00	18,00	-10	1
Rıhtım No:12	182,00	15,00	-10	1
Rıhtım No:13	79,50	10,00	-10	1
Rıhtım No:14	180,00	15,00	-8,25	1
Rıhtım No:15	140,00	10,00	-4	2
Rıhtım No:16	130,00	10,00	-4	1
Rıhtım No:17	120,00	10,00	-4	2
Rıhtım No:18	215,00	10,00	-4	2
Rıhtım No:19	87,00	10,00	-4	2
Rıhtım No:20	100,00	10,00	-4	2

Bandırma Limanı'nın kapasite bilgilerine Tablo-2'de yer verilmiştir:

120 Tablo-2: Bandırma Limanı'nın Kapasite Bilgileri

	<i>Kuru Yük (ton/yıl)</i>	<i>Dökme Sıvı Yük (ton)</i>	<i>Genel Kargo (ton)</i>	<i>Konteyner (TEU¹)</i>	<i>Ro-Ro (adet araç)</i>
<i>Liman Kapasitesi</i>	7.500.000	250.000	500.000	250.000 ²	450.000
<i>2007 yılı Elleçleme Miktarı</i>	1.733.899	119.400	235.600	-	153.393

Kapasite bilgileri ve teknik özellikleri verilen Bandırma Limanı'nın bu kapasitelerinin kullanımına ilişkin olarak, elleçlenen yük miktarlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-3: Elleçlenen Yük Miktarı

	<i>Dökme Kuru Yük (ton)</i>	<i>Dökme Sıvı Yük (ton)</i>	<i>Genel Kargo (ton)</i>	<i>Konteyner (ton)</i>	<i>Ro-Ro (adet)</i>
<i>2007/6³</i>	1.411.400	58.700	95.800	-	92.541
<i>2006</i>	1.733.899	119.400	235.600	-	153.393
<i>2005</i>	1.840.210	139.300	225.100	-	89.993
<i>2004</i>	2.290.429	183.800	209.700	284	62.133
<i>2003</i>	2.399.140	164.200	160.500	-	-
<i>2002</i>	2.080.954	145.000	133.700	-	-
<i>2001</i>	2.477.019	304.500	183.400	14.200	-
<i>2000</i>	3.413.856	140.600	178.000	15.700	-

¹ 1 TEU 20 feet'lik konteyneri ifade etmektedir ve 34 metreküplük bir hacme sahiptir. TEU terimi İngilizce "Twenty-foot Equivalent Unit" kelimelerinin kısaltması olup, konteynerle taşınan yükler için bir endüstri standardı olarak kullanılmaktadır.

² Konteyner elleçlemesine ilişkin kapasite bilgisi, yatırımı planlanan iki adet mobil konteyner vincinin faaliyete geçmesi halinde oluşacak kapasiteyi ifade etmektedir.

³ 2007 yılının sadece ilk altı ayına ilişkin verilerdir.

Bandırma Limanı'na uğrayan gemi sayılarına Tablo-4'te yer verilmiştir.

Tablo-4: Gemi Sayısı

	<i>Dökme Kuru Yük</i>	<i>Dökme Sıvı Yük</i>	<i>Genel Kargo</i>	<i>Konteyner</i>	<i>Ro-Ro</i>	<i>Yolcu</i>
2007/6	422	26	42	-	Temin Edilemedi	Temin Edilemedi
2006	556	40	94	-	2.979	921
2005	563	42	82	-	2.135	978
2004	548	41	96	1	1.705	955
2003	445	41	60	-	-	1.322
2002	358	38	57	-	-	846
2001	469	66	74	17	-	1.009
2000	723	35	174	27	-	1.234

- 130 Yukarıda sunulan tablolardan da görüldüğü üzere, halihazırda Bandırma Limanı'nda; başta dökme yük (sıvı ve katı) olmak üzere, genel kargo, Ro-Ro ve yolcu feribotlarına hizmet verilmektedir.

Bandırma Limanı'ndan yapılan ro-ro taşımacılığının tamamı iç ticarete yönelik yük kamyonu taşımacılığından oluşmaktadır. Bu faaliyet ro-ro olarak ya da feribot ile kamyon taşımacılığı olarak adlandırılabilir. Limanda anlaşması olan altı firma tarafından Ambarlı'ya günde toplam sekiz adet, Tekirdağ'a toplam iki adet sefer yapılmaktadır. Bandırma-Susurluk arasındaki yolun iyileştirilmesi durumunda ro-ro ile kamyon taşımacılığının artması beklenmektedir.

- 140 Bandırma Limanı, otomotiv sanayinin yaygın olduğu Güney Marmara Bölümü'nde bulunmasına rağmen, limanda yeni motorlu araçların taşınmasına yönelik ro-ro taşımacılığı yapılmamaktadır. Konuya ilişkin olarak Raportörlerin liman yetkilileri ile yaptıkları görüşmede, motorlu araçların taşınmasına yönelik ro-ro gemilerinin en az 12-13 m.'lik bir rıhtım derinliğine ihtiyaç duyduğu; ancak Bandırma Limanı'nın rıhtımlarının en fazla 8-10 m. derinliğe sahip olması nedeniyle limanda bu tür bir taşımanın yapılamadığı belirtilmiştir.

- 150 Ro-ro taşımacılığına ilişkin olarak belirtilmesi gereken bir diğer husus, önümüzdeki dönemde Bandırma Limanı'nda faaliyete geçmesi planlanan tren ferisi (trenlerin feribot ile taşınması) taşımacılığıdır. Marmaray Projesi kapsamında Avrupa ve Anadolu yakasında Sirkeci-Halkalı ve Gebze-Haydarpaşa demiryolu hatları işletmeye kapatılacağından, yük taşımacılığı hizmetlerinin devam ettirilebilmesi için Marmara Denizi'nin güneyinde Bandırma ve Derince Limanları'na tren ferisi taşımacılığı için gerekli yatırımın yapılması TCDD tarafından yatırım planına alınmıştır. Böylece, yakın zamanda Bandırma Limanı'ndan tren ferisi ile de yük taşımacılığı yapılabilecektir.

Bandırma Limanı'nın ro-ro taşımacılığı dışındaki en önemli taşıma kalemini, kuru dökme yükler oluşturmaktadır. Liman'ın hinterlandında büyük miktarlarda ithal yem bitkileri talebi olan Türkiye'nin belli başlı kanatlı hayvan üreticileri bulunmaktadır. Bölgede aynı zamanda salça başta olmak üzere tarımsal sanayi açısından da önemli kuruluşlar bulunmaktadır. Ayrıca maden ihracatında Kale madencilik, Eti-Bor gibi

160 kuruluşlar limanın önemli kullanıcıları arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, Bandırma Limanı'nda ro-ro dışında taşımacılığı yapılan kuru yükler; başta hububat ve yem bitkileri olmak üzere, bor ve ilişkili ürünleri (bor, kolemanit asit, üleksit, asit borik) ile demir, demir cevheri ve diğer madenlerdir (kil, kaolen, pirit, pirit külü ve kalsit).

Maden yükleri de dahil olmak üzere Liman hinterlandındaki yüklerde konteynerle taşıma giderek artmaktadır. Bandırma Limanı'nda mevcut durumda konteyner elleçlemesi yapılamamaktadır. Ancak, halihazırda yatırım planına alınmış olan konteyner elleçlemesine yönelik ekipman desteğinin sağlanması ve karayollarındaki düzenlemelerin de tamamlanması sonrasında, bölgede konteyner ile taşınması yaygınlaşmakta olan maden yükleri ile Çanakkale Seramik ve Bursa'daki sanayi yüklerinin bir bölümünün Bandırma Limanı'na kayması beklenmektedir.

170 Bandırma Limanı'ndan, yük taşımacılığının yanında düzenli olarak İstanbul'a feribot ile yolcu taşımacılığı da yapılmaktadır. Bu kapsamda, TCDD ile İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (IDO) arasında 2006 yılında 36 yıllık bir hizmet sözleşmesi imzalanmıştır.

Diğer taraftan Bandırma Limanı'nın komşu limanlara pilotaj ve römorkaj hizmeti sunma imtiyazı da bulunmaktadır.

180 Yukarıda özetlenen liman faaliyetleri çerçevesinde halihazırda Bandırma Limanı'nda; pilotaj, römorkaj, barınma, atık alma, su verme, yükleme-boşaltma, şifting, limbo, terminal, ardiye, fuzuli işgal ve tartı hizmetleri ile yolcu hizmetleri ve otopark hizmetleri verilmekte olup Liman'ın 2006 yılı cirosu yaklaşık (.....) YTL. olarak; 2007 yılının ilk altı aylık cirosu ise yaklaşık (.....) YTL. olarak gerçekleşmiştir.

H.3. Devralması Muhtemel Taraflar

H.3.1. Çelebi Ortak Girişim Grubu (Çelebi Grubu)

190 Bandırma Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin ihalede en yüksek teklifi sunan Çelebi Grubu tarafından doldurulan bildirim formunda, "*Bildirim konusu işleme yönelik olarak Çelebi Holding A.Ş. ve Çelebi Yatırım Holding A.Ş. tarafından bir ortak girişim şirketinin kurulacağı ve TCDD Bandırma Limanı ihalesinin kazanılması halinde, Çelebi Holding A.Ş. ve Çelebi Yatırım Holding A.Ş. tarafından kurulacak işletmecisi şirketin limana ait tüm hizmetlerin yerine getirilmesinden, bakım, onarım ve gerekli tevsiyatların yapılmasından sorumlu olacağı*" ifade edilmiştir. Ancak Çelebi Holding A.Ş. ve Çelebi Yatırım Holding A.Ş. aynı ekonomik bütünlük içerisinde. Dolayısıyla bu şirketlerin ortaklığında kurulacak yeni şirkette kurucu şirketlerin ortak kontrolü bulursa bile yeni şirketin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında ana şirketlerden bağımsız bir "ortak girişim" olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, Bandırma Limanı'nın "Çelebi Ortak Girişim Grubu" tarafından devralınması halinde liman, Çelebi Grubu'nun tek başına kontrolüne geçecektir.

H.3.1.1. Çelebi Holding A.Ş.

200 Çelebi Holding A.Ş.; yer hizmetleri, güvenlik, turizm, personel taşımacılığı ve araç kiralama, fast-food, antrepo işletmeciliği, havaalanlarında terminal işletmeciliği gibi çeşitli alanlarda faaliyet göstermektedir. Holdingin hissedarlık yapısı şöyledir:

Tablo-5: Çelebi Holding A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Adedi	Hisse Miktarı (YTL)	Hisse Oranı (%)
Engin ÇELEBİOĞLU	4.705.961	4.705.961	33,3
Can ÇELEBİOĞLU	4.705.843	4.705.843	33,3
Canan ÇELEBİOĞLU	4.705.843	4.705.843	33,3
Ahmet Enis GÜNTEL	1.117	1.117	0,008
Çelebi Danış. Rek. Ltd. Şti.	1.117	1.117	0,008
TOPLAM	14.120.000	14.120.000	100

Çelebi Holding A.Ş.'nin yönetim kurulu ise şu şekildedir:

Tablo-6: Çelebi Holding A.Ş.'nin Yönetim Kurulu

Adı-Soyadı	Ünvanı
Can ÇELEBİOĞLU	Yönetim Kurulu Başkanı
Canan ÇELEBİOĞLU TOKGÖZ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Engin ÇELEBİOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Aydın GÜNTER	Yönetim Kurulu Üyesi
Uğur Tefvik DOĞAN	Yönetim Kurulu Üyesi

Çelebi Holding A.Ş.'nin yönetim kurulu başkanı Can ÇELEBİOĞLU, aynı zamanda Antalya Limanı'nın işletmecisi olan Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin yönetim kurulu başkanı; Uğur Tefvik DOĞAN ise yönetim kurulu üyesidir.

210 Çelebi Holding A.Ş.'nin 31.12.2007 tarihinde sona eren 2007 yılı mali tablolarına göre cirosu (.....) YTL'dir.

H.3.1.2. Çelebi Yatırım Holding A.Ş.

Bildirim formunda, Çelebi Yatırım Holding A.Ş.'nin faaliyet konusu her türlü iştiğal konusunda çalışmak amacıyla kurulan ve kurulacak olan şirketlerin sermayelerine ve yönetimlerine katılmak olarak ifade edilmiştir.

Çelebi Yatırım Holding A.Ş.'nin hissedarlık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo-7: Çelebi Yatırım Holding A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Adedi	Hisse Miktarı (YTL)	Hisse Oranı (%)
Çelebi Holding A.Ş.	25.500	25.500	51
Engin ÇELEBİOĞLU	8.165	8.165	16,33
Can ÇELEBİOĞLU	8.165	8.165	16,33
Canan ÇELEBİOĞLU	8.165	8.165	16,33
Çetur Çelebi Tur. Tic.A.Ş.	5	5	0,01
TOPLAM	50.000	50.000	100

Şirketin yönetim kurulu aşağıdaki gibidir:

220 Tablo-8: Çelebi Yatırım Holding A.Ş.'nin Yönetim Kurulu

Adı-Soyadı	Ünvanı
Can ÇELEBİOĞLU	Yönetim Kurulu Başkanı
Canan ÇELEBİOĞLU TOKGÖZ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Engin ÇELEBİOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi

Çelebi Yatırım Holding A.Ş., Antalya Limanı'nı işletme hakkına sahip olan Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin %40 hissesine ve Global Grubu ile birlikte ortak kontrolüne sahiptir. Ayrıca yukarıda da belirtildiği üzere Can ÇELEBİOĞLU, aynı zamanda Ortadoğu Akdeniz Liman İşletmeleri A.Ş.'nin yönetim kurulu başkanıdır.

Çelebi Yatırım Holding A.Ş.'nin 2007 yılı mali tablolarına göre cirosu (.....) YTL.'dir.

H.3.2. Global Liman-Torunlar Ortak Girişim Grubu

230 Bandırma Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin olarak yapılan ihalede en yüksek ikinci teklifi veren grup, Global Liman-Torunlar Ortak Girişim Grubu'dur. Taraflarca doldurulan bildirim formunda, ihale şartnamesi uyarınca Ortak Girişim Grubu'nun ihaleyi kazanması halinde tarafların ortak kontrolü altında yönetilecek olan bir anonim şirketin kurulacağı belirtilmiştir. Ayrıca Ortak Girişim Grubu'nun Bandırma Limanı'nın işletilmesi dışında başka hiçbir ticari faaliyette bulunmayacağı da ifade edilmiştir.

H.3.2.1. Global Yatırım Holding A.Ş.

Global grubunun çatı şirketi olan Global Yatırım Holding A.Ş. (Global Yatırım)'nin liman hizmetleri, finans, gayrimenkul ve enerji sektörlerinde yatırımları bulunmaktadır. Global Yatırım, Bandırma Limanı ihalesine Torunlar ile birlikte katılan Global Liman İşletmeleri A.Ş.'nin de %99'luk hisse ile en büyük hissedarı durumundadır.

240 Global Yatırım hisselerinin % 99,9'u İMKB'de işlem görmekte olup şirketin hissedarlık yapısı şu şekildedir:

Tablo-9: Global Yatırım Holding A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse oranı (%)
Mehmet KUTMAN	1,50
Erol GÖKER	0,20
Avrasya Yatırım Holding A.Ş.	12,46
Ecofin Special Situations Utilities MASTER Fund Ltd.	4,63
Ecofin Water and Power Opportunities Plc.	1,09
Ecofin Global Utilities MASTER Fund Ltd.	5,81
Sirkülasyonda bulunan veya halka açık hisseler	74,31

Global Yatırım'ın yönetim kurulu şu kişilerden oluşmaktadır:

Tablo-10: Global Yatırım Holding A.Ş.'nin Yönetim Kurulu

Adı-Soyadı	Ünvanı
Mehmet KUTMAN	Yönetim Kurulu Başkanı
Erol GÖKER	Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Ayşegül BENSEL	Yönetim Kurulu Üyesi
Gregory Michael KIEZ	Yönetim Kurulu Üyesi
Trevor TREFGARNE	Yönetim Kurulu Üyesi
Landon THOMAS Sr.	Yönetim Kurulu Üyesi
Timothy James Skerman	Yönetim Kurulu Üyesi

H.3.2.2. Global Liman İşletmeleri A.Ş.

Global grubu şirketlerinden olan Global Liman İşletmeleri A.Ş. (Global Liman), Bandırma Limanı'nın işletme haklarının devralınması halinde kurulacak ortak girişim şirketinin Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile birlikte ortak kontrolüne sahip olacaktır. Global Liman'ın mevcut hissedarlık yapısı şu şekildedir:

Tablo-11: Global Liman İşletmeleri A.Ş. Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Mehmet Kutman	0,0001
Erol Göker	0,0001
Gregory Michael Kiez	0,0001
Ayşegül Bensele	0,0001
Global Yatırım Holding	99,996
TOPLAM	100

250 Global Liman'ın yönetim kurulu şu kişilerden oluşmaktadır:

Tablo-12: Global Liman İşletmeleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulu

Adı-Soyadı	Ünvanı
Mehmet Kutman	Yönetim Kurulu Başkanı
Erol Göker	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Ayşegül Bensele	Yönetim Kurulu Üyesi
Gregory Michael Kiez	Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet Levebt Celepçi	Yönetim Kurulu Üyesi
Şahin Uçar	Denetçi

Bildirim formunda, Global Liman'ın 2007 yılı cirosu, Global Liman'ın ortak kontrole sahip olduğu Ege Liman İşletmeleri A.Ş. ve Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.'nin 2007 yılı ciroları toplamı olan (.....) YTL. olarak bildirilmiştir.

Global Grubu'nun, Kuşadası kruvaziyer limanını işleten Ege Liman İşletmeleri A.Ş.'de, Antalya limanını işleten Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'de ve İzmir Limanı'nın işletme hakkını devralacak olan İzmir Liman İşletmeciliği A.Ş.'de hissesi bulunmaktadır. Grup ayrıca, Bodrum Limanı'nın işletme hakkını da devralmak üzere, Rekabet Kurumuna izin başvurusunda bulunmuştur. Global grubunun hisse sahibi olduğu limanlara ilişkin ayrıntılı bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

260

- Ege Liman İşletmeciliği A.Ş

Ege Liman İşletmeciliği A.Ş., Kuşadası kruvaziyer limanının işleticisi konumundadır. Şirketin hissedarlık yapısı ise aşağıdaki gibidir:

Tablo-13: Ege Liman İşletmeciliği A.Ş.'nin Hissedarlar Kurulu

Hissedarlar	Hisse oranı (%)
Royal Carribean Cruises Limited	27,5
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	72,5
TOPLAM	100

Bildirim formunda, Global Liman, Ege Liman İşletmeciliği A.Ş.'nin %72,5 hissesine sahip olmasına rağmen ortak kontrole sahip olduğu; zira Royal Carribean Cruises Limited'in stratejik kararlar hakkında kapsamlı veto hakların sahip olduğu bildirilmiştir.

270 Bildirim formunda, Ege Liman İşletmeciliği A.Ş.'nin 2007 yılı cirosu (.....) YTL., kruvaziyer pazarındaki pazar payı ise % (...) olarak belirtilmiştir.

- Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.

Global Liman İşletmeleri A.Ş., Antalya limanını işleten Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin hisselerinin % 40'ına sahiptir. Diğer hissedarlar ise sırasıyla, Çelebi Yatırım Danışmanlık ve İşletme A.Ş. (%40) ve Antmarin İnşaat ve Turizm A.Ş.'dir (%19,9). Şirket, Global Liman ve Çelebi Yatırım'ın ortak kontrolünde bulunmaktadır.

Bildirim formunda Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin 2007 yılı cirosu (.....) YTL. ve Türkiye genelindeki pazar payı ise % (...) olarak bildirilmiştir.

280 Antalya Limanı'nın %99,9 hissesinin TMSF tarafından devrine yönelik olarak 9.10.2006 tarih ve 06-72/951-273 sayılı Rekabet Kurulu kararında, Antalya Limanı'na ilişkin ilgili ürün pazarı, "dökme kuru ve sıvı yük, genel kargo, konteyner elleçleme ve kruvaziyer limanı hizmetleri pazarı" olarak, ilgili coğrafi pazar ise "dökme kuru ve sıvı yük, genel kargo, konteyner elleçleme hizmetleri" için "Batı Akdeniz Bölgesi" olarak, "kruvaziyer limanı hizmetleri" içinse "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

- İzmir Liman İşletmeciliği A.Ş.

290 Global Liman İşletmeleri A.Ş. ve Global Yatırım Holding A.Ş.'nin İzmir Limanı'nın işletme hakkını devralması öngörülen İzmir Liman İşletmeciliği A.Ş.'de de hisseleri bulunmaktadır. Ancak Danıştay İdari Dava daireleri Genel Kurulu'nun vermiş olduğu yürütmeyi durdurma kararı nedeniyle, İzmir Limanı'nın İşletme hakkı devri henüz gerçekleşmemiş olup konuya ilişkin yargı süreci ise halen devam etmektedir.

İzmir Liman İşletmeciliği A.Ş.'nin hissedarlık yapısı ise aşağıdaki gibidir:

Tablo- 14: İzmir Liman İşletmeciliği A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse oranı (%)
Global Yatırım Holding A.Ş.	21
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	25
DB Infrastructure Holdings(UK) No:2 Limited	24
Hutchinson Ports Holding Limited	1

Hutchinson Ports Turkey B.V.	24
Ege İhracatçı Birlikleri Liman Hizmetleri ve Taşımacılık A.Ş.	5
TOPLAM	100

300 İzmir Limanı'nın işletme hakkının verilmesi yöntemiyle devredilmesi işlemine ilişkin olarak alınan 5.6.2007 tarih ve 07-47/507-182 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nda, İzmir Limanı'na ilişkin ilgili ürün pazarı, "konvansiyonel yük ve konteyner elleçleme ile kruvaziyer limanı hizmetleri" pazarı olarak; ilgili coğrafi pazar ise, "konvansiyonel yük ve konteyner elleçleme hizmetleri" için "Ege, Marmara, İç Anadolu ve Batı Akdeniz Bölgeleri"; "kuvaziyer limanı hizmetleri" bakımından ise "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

- Bodrum Yolcu Liman İşletmeleri A.Ş.

Global Liman, Bodrum Yolcu Limanı İşletmeleri A.Ş.'nin %60 hissesini devralmak üzere Rekabet Kurumu'na izin başvurusunda bulunmuştur. Kurulumuz tarafından söz konusu işlem nihai incelemeye alınmış olup halen inceleme süreci devam etmektedir. Planlanan devrin gerçekleşmesi halinde Global Liman, Bodrum Yolcu Liman İşletmeleri A.Ş.'nin tek başına kontrolüne sahip olacaktır. Aşağıda devir sonrasında oluşacak olan Bodrum Yolcu Limanı İşletmeleri A.Ş.'nin hissedarlık yapısına yer verilmiştir:

Tablo-15: Bodrum Yolcu Liman İşletmeleri A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

<i>Hissedarlar</i>	<i>Hisse oranı (%)</i>
Yüksel Çağlar	30
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	60
Setur Servis turistik A.Ş.	10
TOPLAM	100

310 Bodrum Limanı da, Kuşadası Limanı gibi kuvaziyer gemilerinin kullanımı için kurulmuş bir limandır.

H.3.2.3.Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Bandırma Limanı'nın işletme hakkının Global-Torunlar Ortak Girişim Grubu tarafından devralınması halinde kurulacak olan ortak girişimin ana şirketlerinden biri olan Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Torunlar Şirketler Grubuna bağlı şirketlerden biridir. 1983 yılında kurulan şirket üretim sanayi ve ithalat gibi farklı alanlarda faaliyet göstermekte olup, özellikle pirinç üretimi ithalatı ve işlemesi ile yem katkı ithalatı yapmaktadır. Bildirim formunda Şirket'in halihazırda liman işletmeciliği alanında faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir.

320 Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hissedarlık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo-16: Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

<i>Hissedarlar</i>	<i>Hisse oranı (%)</i>
Aziz Torun	48
Mehmet Torun	49,96

08-39/517-191

Neslihan Torun	2
Yunus Emre Torun	0,02
Osman Ali Torun	0,02
TOPLAM	100

Şirketin yönetim kurulu Mehmet TORUN, Aziz TORUN, Yunus Emre TORUN'dan oluşmaktadır. Kadir ÖZDEMİR ve Mehmet Seydi Enes BAKIRCI ise denetçi konumundadır.

Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 2007 yılına ait cirosu (.....) YTL. olarak bildirilmiştir.

H.3.3. Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları Ticaret A.Ş.

- 330 Bandırma Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin olarak yapılan ihalede en yüksek üçüncü teklifi veren grup, Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları Ticaret A.Ş. (Varyap)'dir. Varyap, Varlıbaş Holding içerisinde yer alan şirketlerden biridir. Holding firmaları yapı ve inşaat sanayi, turizm, sağlık ve bilişim alanlarında faaliyet göstermekte ve dinlenme ve eğlence tesisleri, hastaneler, yollar, hapisaneler, okul kampüsleri, spor merkezleri, depolar, atık su arıtma tesisleri, tuz üretim tesisleri, endüstriyel tesisler, alkol distilasyon fabrikaları, tütün işleme fabrikaları, elektrik santralleri, su ve kanalizasyon sistemleri, petrol ve doğal gaz boru hatları, ağır sanayi ve tüm ilgili yardımcı hizmetler gibi geleneksel ve gelişmekte olan altyapı ve üstyapı projelerinde yer almaktadır. Bildirim formunda şirketin liman işletmeciliği alanında herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı ifade edilmiştir.

340

Şirketin hissedarlık yapısı ise şöyledir:

Tablo-17: Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları Ticaret A.Ş.'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Payı (%)
Süleyman VARLIBAŞ	25
Gönül VARLIBAŞ	15
Selma VARLIBAŞ	15
M.Erdinç VARLIBAŞ	15
Ercan VARLIBAŞ	15
Ergin VARLIBAŞ	15
TOPLAM	100

Şirketin 2007 yılına ait cirosu (.....) YTL. olarak bildirilmiştir.

H.4. İmtiyaz Sözleşmesi

Bildirim konusu işlemi düzenlemesi öngörülen "TCDD Bandırma Limanının 36 Yıl Süre İle İşletme Hakkının Devrine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi Nihai Taslak" başlıklı Sözleşme'nin, Rekabet Kurulu'nun ilgili bölümde aktarılan karar ve görüşleri ile Rekabet Hukuku ilkeleri ışığında incelenmesi sonucunda dikkate değer bulunan hükümleri aşağıda aktarılmaktadır.

350

Sözleşmenin "İşletme Hakkı" başlıklı 4. bölümünün 4.1. maddesinde "İşletme hakkı, TCDD'ye ait ve TCDD'nin kullanmakta olduğu LİMAN sınırları dahilinde sunulan her türlü kılavuzluk (pilotaj), römorkaj, barınma, yükleme, boşaltma, shifting, limbo, terminal, ardiye, palamar, gemilere su verme, atık alma, yolcu salonu işletmeciliği ve bakım-onarım, iaşe v.b. diğer hizmetlerin sunulması da dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak şartıyla, LİMAN'da karma kullanımlı limanlarda olağan olarak sağlanan veya uluslararası limanlarda verilen hizmet ve faaliyetler arasında yer alan her türlü hizmeti sunma hakkı saklıdır. İDARE, 4046 sayılı Kanun'un vermiş olduğu yetki ile bu hakkı 36 yıl süreyle İŞLETİCİ'ye devretmiştir." denilmektedir.

360 Sözleşme'nin 5.2.3. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" denilmektedir.

Sözleşmenin "İşleticinin Yükümlülükleri" başlıklı 9. bölümünün "Yatırım Zorunluluğu" 9.7. alt bölümünde yer alan 9.7.1. maddesinin "(.....TİCARİ SIR.....)" hükmü yer almaktadır.

Sözleşme'nin 9.7.2. Yatırım Zorunluluğu başlıklı maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" hükmü yer almaktadır.

Sözleşmenin "(.....TİCARİ SIR.....)" hükmü yer almaktadır. Ayrıca 9.13.2. maddede maliyet ayrıştırması uygulanacak 16 farklı faaliyet alanı sayılmaktadır.

370 Sözleşmenin "Kamusal Hizmetin Sürekliliği ve Hizmet Standartları" başlıklı 9.14. bölümünde yer alan 9.14.1. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" denilmektedir. Aynı bölümde yer alan 9.14.2. maddede "(.....TİCARİ SIR.....)" denilmektedir.

Sözleşmenin "Yük ve Gemi Sahipleri Arasında Ayrımcılık Yapılmaması" başlıklı 9.15. bölümünde yer alan 9.15.1. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte 9.15.3. maddenin ikinci paragrafında "(.....TİCARİ SIR.....)" denilmektedir.

Sözleşmenin "Tarifeler" başlıklı 9.16. bölümünde yer alan 9.16.1. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" ve 9.16.4. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)..." ifadeleri yer almaktadır.

380 Sözleşme'nin "TCDD'nin Denetim Yetkisi ve Görevi" başlıklı 11. bölümünde yer alan 11.3. maddesinde "(.....TİCARİ SIR.....)" hükmü yer almaktadır.

H.5. Değerlendirme

H.5.1. İşlemin Niteliği ve Kapsamı

Bildirim konusu işlem,

- TCDD tarafından işletilmekte olan Bandırma Limanı'nda sunulabilecek barınma, yükleme, boşaltma, shifting, limbo, terminal, ardiye, kılavuzluk (pilotaj), römorkaj, palamar, gemilere su verme, atık alma, yolcu salonu işletmeciliği ve bakım-onarım, iaşe vb. diğer hizmetlerin sunulması da dahil genel amaçlı limanlarda sağlanan her türlü hizmetlerin,

- taşınmazlar ve bunların altyapı tesisleri, yerüstü yapıları ve bütünleyici parçalarının,

390 - Bandırma Limanı'nın kullanımında bulunan makine, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve yedek parçaları ile Bandırma Limanı'nda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının

30.12.2004 tarih, 2004/128 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı'na istinaden, 36 yıl süreyle işletme hakkının devri suretiyle özelleştirilmesini kapsamaktadır. Anılan işlemin gerçekleşmesi neticesinde ilgili teşebbüs, "TCDD Bandırma Limanını 36 Yıl Süreli İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi" uyarınca, sözleşme tarihi itibarıyla Bandırma Limanı'nın işletme hakkına sahip olacaktır.

H.5.2. İşlemin Niteliği ve 1998/4 sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirilmesi

400 Özelleştirme işlemine konu olan Bandırma Limanı'nın; ayrıcalıklı coğrafi konumu, diğer limanlardan farklı olarak hem kara hem de demir yolu ile doğrudan bağlantılı olması, sahip olduğu alt ve üst yapı yatırım büyüklüğü ve oldukça geniş geri sahaya sahip olması hususları, limanı diğer TCDD limanları gibi fiili olarak imtiyazlı konuma getirmektedir.

TCDD limanlarının işletme haklarının, hukuki bir imtiyaz olarak da değerlendirilmesi mümkündür. 4046 sayılı "Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un "Kamu Hizmetlerinin Gördürülmesinin Özelleştirilmesi" başlıklı 15. maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların sadece tekel niteliğindeki mal ve hizmet üretim faaliyetleri ile kamu iktisadi kuruluşlarının temel kuruluş amaçlarına uygun mal ve hizmet üretim faaliyetleri imtiyaz addolunur. Bu madde gereğince imtiyaz sayılan faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak anlaşma ve sözleşmeler imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri niteliğinde olup, diğer kanunların bu hususları düzenleyen özel hükümleri saklıdır."* hükmü yer almaktadır. Buna göre, 233 sayılı "Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında kanun Hükmünde Kararname" kapsamında bir kamu iktisadi teşebbüsü statüsünde olan TCDD'nin sunduğu liman işletmeciliği hizmetleri, "hukuki bir imtiyaz" niteliğindedir. Nitekim TCDD limanlarının ÖİB tarafından özelleştirilmesi kapsamında işletme hakkının devrine ilişkin olarak ilgili taraflarca akdedilen sözleşmeler, "imtiyaz sözleşmesi" olarak kabul edilmekte ve dolayısıyla Danıştay görüşüne sunulmaktadır.

420 Bandırma Limanı'nın sahip olduğu komşu limanlara kılavuz kaptan ve römorkaj hizmetlerini sunma imtiyazı da bir hukuki imtiyaz olarak değerlendirilmektedir.

Bandırma Limanı'nın yukarıda aktarılan sebeplerle hem hukuki hem fiili imtiyaza sahip olması dolayısıyla inceleme konusu işlem, 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri için Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ"ın 3. maddesi kapsamında ön bildirim tabi bir işlemdir. Nitekim Tebliğ'in anılan maddesinde öngörüldüğü üzere ÖİB, Kurumumuz kayıtlarına 10.2.2005 tarih, 922 sayı ile intikal eden bildirim ile Rekabet Kurumu'ndan ihale şartlarına esas olacak görüş talep etmiş; aynı Tebliğ'in 4. maddesi çerçevesinde hazırlanan Rekabet Kurulu Görüşü, ÖİB'ye bildirilmiştir.

Bu çerçevede, 1998/4 sayılı Tebliğ'in "İzin Başvurusuna Tabi Özelleştirme Yolu ile Devralmalar" başlıklı 5. maddesi uyarınca, Rekabet Kurumu'na ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yoluyla devralma işlemleri için izin alınması da zorunlu olduğundan, dosya konusu işlemin izne tabi bir özelleştirme işlemi olduğu kanaatine varılmıştır.

H.5.3. İşlemin 1997/1 Sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirilmesi

1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi" başlıklı 6. maddesinde, hakim durum yaratmayan veya bir hakim durumu güçlendirmeyen ve bunun sonucu olarak ülkede veya bir bölümünde etkin rekabeti önemli ölçüde engellemeyen birleşme ve devralmalara izin verileceği hükme bağlanmıştır.

Dosya konusu özelleştirme işlemi neticesinde Bandırma Limanı'nın işletme hakkı, tüm fiili ve hukuki imtiyazlarıyla birlikte, "TCDD Bandırma Limanının 36 yıl süre ile İşletme Hakkının Devrine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi" hükümleri çerçevesinde ihaleyi alacak olan teşebbüs(ler)e devredilecektir.

Bandırma Limanı'nın işletme hakkının devrine ilişkin olarak yapılan ihalede en yüksek teklifi veren Çelebi Grubu'nun limanı devralması halinde Bandırma Limanı, Çelebi Grubu'nun kontrolüne geçecektir. Halihazırda Çelebi Grubu'nun Türkiye'de liman işletmeciliği sektöründeki tek faaliyeti, Antalya Limanı'nı işleten şirket olan Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.'de sahip olduğu ortak kontrolden ibarettir. Ancak raporun önceki bölümlerinde de belirtildiği üzere Antalya Limanı, Bandırma Limanı'ndan farklı bir coğrafi pazarda bulunmaktadır. Ayrıca, Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş. bir ortak girişim şirketi olduğu için, bu şirketin Çelebi grubundan bağımsız bir iktisadi varlık olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Bandırma Limanı'nın işletme hakkının Çelebi Grubu tarafından devralınması halinde, ilgili pazarlarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesin söz konusu olmayacaktır.

İhalede en yüksek ikinci teklifi veren Global-Torunlar Ortak Girişim Grubu'nun ana taraflarından Torunlar Grubu'nun Türkiye'de liman işletmeciliği alanında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Global Grubu ise; Türkiye'de Kuşadası Limanı'nın işletmecisi Ege Liman İşletmeciliği A.Ş.'de ve Antalya Limanı'nın işletmecisi olan Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.'de ortak kontrole sahiptir. Halihazırda yürütülmekte olan nihai inceleme sonucunda Rekabet Kurulu tarafından izin verilmesi halinde Global Liman, Bodrum Limanı'nın da tek başına kontrolüne sahip olacaktır. Anılan limanlardan Kuşadası ve Bodrum Limanları; kurvaziyer limanları oldukları için, Bandırma Limanı'ndan farklı bir ürün pazarı teşkil etmektedirler. Antalya limanı ise, Bandırma Limanı'ndan farklı bir coğrafi pazarda bulunmaktadır. Dolayısıyla, Global'in Bodrum, Kuşadası ve Antalya Limanları'nın kontrolünde söz sahibi olması, inceleme konusu devralma bakımından yapılacak değerlendirmeyi etkilememektedir.

Global Grubu'nun İzmir Limanı'ndaki konumu ise hukuki açıdan belirsizliğini korumaktadır. Esasen İzmir Limanı ile Bandırma Limanı, özellikle "konvansiyonel yük elleçleme hizmetleri" ve "konteyner elleçleme hizmetleri"nde aynı coğrafi pazarda yer almaktadırlar. İzmir Limanı'nın işletme hakkını Global-Hutchison Ortak Girişim Grubu

- 480 tarafından devralınması halinde, Global Grubu Bandırma ve İzmir Limanlarının kontrolünde söz sahibi olabilecektir. Ancak bu durumun ilgili pazarlardaki rekabeti olumsuz etkilemeyeceği kanaatine varılmıştır. Şöyle ki, Global-Torunlar Ortak Girişim Grubu ile Global-Hutchison Ortak Girişim Grubu, Global dışındaki ana şirketlerin farklı olduğu dolayısıyla ortak girişim anlamında şirket menfaatlerinin ve iradesinin farklı tezahür edeceği iki bağımsız teşebbüstür. Dolayısıyla iki teşebbüsün ekonomik bütünlük oluşturmak yoluyla ya da koordinasyon yoluyla ilgili pazarlarda yoğunlaşma
- 490 yaratmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, iki limanın coğrafi pazarlarının çakıştığı “konvansiyonel yük elleçleme hizmetleri” ve “konteyner elleçleme hizmetleri”ndeki mevcut pazar payları ve kapasiteleri birlikte değerlendirildiğinde de hakim durum yaratılmasına yol açacak bir pazar gücünün elde edilmesi mümkün gözükmemektedir. Zira konteyner elleçlemesi yapılamadığı için Bandırma Limanı’nda ön plana çıkan “konvansiyonel yük elleçleme hizmetleri” esasında pek çok limanda verilebilecek bir hizmet türüdür. Marmara Denizi kıyısındaki limanlarda halihazırda bu elleçlemenin yaygın olmamasının sebebi, limanların bu kapasiteye sahip olmaması değil, daha karlı olduğu için limanlar tarafından konteyner elleçlemesinin kuru yük elleçlemesine tercih edilmesidir. Örneğin 2006 verilerine göre
- 500 Bandırma ve İzmir Limanları’nın toplam kuru yük elleçleme miktarı, 4.778.133 tondur. Buna karşılık Bandırma Limanı’nın yakınında bulunan Borusan Limanı’nın tek başına yıllık kuru yük elleçleme kapasitesi 2.027.000 tondur. Yine, Bandırma Limanı ve İzmir Limanı’nın kuru yük elleçleme hizmetlerindeki toplam kapasitesi ise yaklaşık 13.000 ton olmakla birlikte sadece Marmara Denizi kıyısında yaklaşık 80 tane liman ve iskelenin bulunduğu ve kapasite olarak bu limanların hemen hemen tamamında kuru yük elleçlemesinin yapılmasının mümkün olduğu dikkate alındığında, Bandırma ve İzmir Limanları’nın tek başına kontrolüne sahip bir teşebbüsün Marmara, Kuzey Ege ve İç Anadolu’nun batısı “konvansiyonel elleçleme hizmetleri pazarında” hakim duruma gelmesi olası bulunmamaktadır.
- 510 İzmir Limanı, “konteyner elleçleme hizmetleri” konusunda önemli bir liman olmakla birlikte, Bandırma Limanı bu alanda ihmal edilebilir düzeydedir. Ayrıca ülkemizde konteyner elleçlemesinin yaklaşık yarısının Marmara Denizi kıyısındaki Marlim Limanları’nda gerçekleştirildiği, yine sadece ilgili coğrafi pazar kapsamındaki limanlardan birisi olan Haydarpaşa Limanı’nın “konteyner elleçleme hizmetleri”ndeki pazar payının yaklaşık olarak İzmir Limanı’nın yarısı düzeyinde olduğu dikkate alındığında, Bandırma ve İzmir Limanları’nın birlikte Marmara, Kuzey Ege ve İç Anadolu’nun batısı “konvansiyonel elleçleme hizmetleri pazarında” da hakim duruma gelmesinin mümkün olmadığı görülmektedir.
- İhalede en yüksek üçüncü teklifi veren Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları Ticaret A.Ş.’nin ilgili coğrafi pazarlarda liman işletmeciliği alanında herhangi bir faaliyeti bulunmadığından, söz konusu teşebbüsün Bandırma Limanı’nın işletme hakkını devralması durumunda ilgili coğrafi pazarların mevcut yapısında, işletcinin değişmesi dışında herhangi bir değişiklik meydana gelmeyecek, dosya konusu işlem neticesinde yeni bir hakim durum yaratılması söz konusu olmayacaktır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 520 **1.** T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD)'ne ait Bandırma Limanı'nın işletme hakkının 36 yıl süre ile Çelebi Ortak Girişim Grubu, Global Liman-Torunlar Ortak Girişim Grubu veya Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırımları Ticaret A.Ş.'ye devri işleminin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna,
- 530 **2.** Adı geçen teklif sahiplerinden herhangi biri tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.